

Èpica independentista

- En l'homenatge a Xirinacs es va donar gat per llebre i no va importar caure en el sainet

ANDREU MAYAYO

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 17.10.08

L'acte d'homenatge a Lluís Maria Xirinacs celebrat dilluns passat al Palau de la Música tenia com a objectiu dotar d'èpica l'independentisme català. Un corrent ideològic (més aviat un sentiment) en alça, segons els seus pregoners, disposat a hegemonitzar l'espai polític del sobiranisme. Després de l'intent de vendre Terra Lliure com la palanca d'Arquimedes del creixement de l'independentisme polític, ara li toca a la figura polèmica del captaire de la pau, convertit en el protomàrtir i cos místic de la nació.

En un abarrotat Palau, l'acte va començar amb uns figurants recorrent el passadís central corejant la consigna ¡Poble català, posa't a caminar!. Després van pujar a l'escenari i davant l'agressió dels grisos van respondre brandant una estelada i corejant a ple pulmó: "in-de, in-de-pen-dèn-ci-a". Finalment es va congelar l'escena teatral en què es va recrear la foto llegendària de Manel Armengol de la manifestació del diumenge 1 de febrer de 1976. Els aplaudiments i crits van ressonar en el centenari edifici.

Amb una posada en escena com aquesta no és estrany que el cronista de Vilaweb escrivís que l'homenatge va començar amb la "representació de la manifestació per la independència" del 1976. No siguem cruels, ni estúpids, de matar el missatger. S'ha de fer una estirada d'orelles a

l'emissor d'aquesta mentida, digna d'estudiar-se a les universitats com a paradigma de manipulació històrica.

Anem per parts. Aquella manifestació va ser pro amnistia, convocada per l'Assemblea de Catalunya, el Consell de Forces Polítiques de Catalunya i diverses entitats ciutadanes. La sol·licitud del permís va anar a càrrec de Joan Frías, en qualitat de president de la Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona (FAVB). Els crits, per tant, van ser a favor de l'amnistia i no de la independència. Així mateix, les poques banderes que van onejar eren quadribarrades i no estelades. Una altra impostació errònia és el lema ¡Poble català, posa't a caminar!, que va sorgir mesos més tard en el marc de la Marxa de la Llibertat. Finalment, la caracterització del personatge de Xirinacs també és falsa, ja que no es correspon amb la persona de jaqueta blanca (a punt de ser apallissada per la policia), situada al costat de Ferran García Faria. Una simple ullada a la seqüència de les 18 fotos de Manel Armengol ens presenta un Xirinacs amb anorac fosc, per cert, enllaçat pel braç amb el dirigent socialista Joan Reventós.

Ja que l'únic de semblant amb la realitat són els grisos, els guionistes haurien pogut anar encara més lluny i substituir-los pels Mossos d'Esquadra amb el conseller Joan Saura al capdavant. Als espectadors alfabetitzats a Polònia els hauria encantat.

Xirinacs va ser un dels símbols més notoris de la lluita per l'amnistia, amb vagues de fam i assegudes davant la Model incloses. La seva condició de sacerdot escolapi va empènyer nombroses persones vinculades a moviments per la pau i els drets humans, principalment de caràcter eclesiàstic, a promoure la seva candidatura al Senat sota el lema El teu

vot contra la violència, beneïda també pel president Josep Tarradellas. Mossèn Xirinacs va resultar elegit en les primeres eleccions de l'any 1977 gràcies al suport que va rebre dels votants procedents del catolicisme catalanista d'UDC i CDC. Els vots que advocaven per la independència de Catalunya eren irrisoris.

El problema principal, però, no és la manipulació històrica sinó l'ocultació de la responsabilitat de Xirinacs en la falta de polítiques públiques de la memòria al nostre país. Joel Joan va perdre l'oportunitat històrica de llegir la intervenció antològica del senador, que va renunciar a asseure's a l'escó fins a la consecució de l'amnistia, en la sessió del 14 d'octubre de 1977. Xirinacs, en nom del Grup de l'Entesa dels Catalans, exposava les raons del vot favorable al projecte de llei d'amnistia afirmant: "El text té grans mèrits, potser els únics que avui es poden aconseguir. És la primera llei de les nostres Corts democràtiques. Hem d'estar orgullosos per això (...) és el punt final d'un sistema i el principi d'un altre. Llarg va ser el primer i laboriosa la transició del segon". Per a l'emocionat senador, l'amnistia havia estat una conquesta de la mobilització popular "en contra de la voluntat decidida de no donar-la per part dels vencedors". I finalitzava sense pal·liatiu: "Amnistia vol dir amnèsia. Ja no recordo res. No parlaré d'aquest passat. Combatré les seves relíquies en el present amb totes les meves forces. M'asseuré al Senat des del moment de l'aprovació d'aquesta amnistia (Rialles i remors)".

Xirinacs, amb el pas del temps, l'ostracisme polític i la seva renúncia al sacerdoci, va voler renegar d'aquestes i d'altres paraules i reinventar-se a si mateix escopint bilis contra els líders de la transició. Llegeixin, per favor, la lliçó que li va donar Josep Benet al llibre *Escrits en defensa pròpia*. Mentre l'èpica pujolista dels fets del Palau del 1960 és

consistent, almenys real, la recreació virtual d'una transició ucrònica per part d'alguns independentistes és patètica, i intolerable si, a més de sublimar els desitjos, es dóna gat per llebre, passant, sense el més mínim sentit del ridícul, de l'èpica al sainet.